

CONTENTS

ЗМІСТ

CLINICAL MEDICINE

КЛІНІЧНА МЕДИЦИНА

- Aliyeva G.H.**
The effectiveness of sclerotherapy in the treatment of hypertrophic gingivitis
- Bayramov Y.I.**
The importance of palatal relief of upper complete denture
- Bertraum D.I., Vovkanych L.S., Svysch Y.S., Dukh T.I., Dunets-Lesko A.V.**
The impact of moderate physical loads on central hemodynamics of physical therapy students
- Bilovol O.M., Kniatkova I.I., Kirienko O.M., Kuzminova N.V., Mishchenko V.K., Kirienko D.O., Abramova L.P.**
The influence of psychoemotional disorders on the thickness parameters of the intima-media of carotid arteries and tumor necrosis factor- α in young men with arterial hypertension
- Boiarska Z.O., Overchuk V.A., Kostenko V.O., Rukshenas O.B.**
Biological and psychological aspects of aging in young women in the conditions of military aggression
- Gambarova G.H., Asgarova H.E., Aghamaliyeva A.J., Panahova M.S., Agabeyli L.Z., Qorchiyeva G.S.**
The metal clips as breast cancer markers in assessment of response after neoadjuvant chemotherapy
- Golubyatnykov M.I., Bachynska O.V., Dzurtubaieva H.M., Melnyk O.A., Hrytsenko K.S., Gerasymenko O.A., Sovirda O.S.**
Genotyping and phylogenetic analysis of francisella tularensis holarctica strains isolated on the territory of Ukraine
- Horokhovskiy V.V., Dienha O.V., Shnaider S.A., Gorokhivskiy V.N., Suslova O.V., Maslov O.V., Burdeinyi V.S.**
Modern trends in the eruption of permanent teeth during the late mixed dentition period
- Hromova A.M., Hromova O.L., Mitiunina N.I., Martynenko V.B., Shafarchuk V.M., Orlova Y.A.**
The role of preventive obstetrics in reducing perinatal mortality
- Huseynova S.T.**
Microbiological evaluation of root canals medicamentous cleansing in periodontitis
- Deineko I.V.**
Complex treatment of locally advanced malignant tumors of the thyroid gland with invasion into the organs of the neck and mediastinum
- Delva I.I., Oksak O.M., Delva M.Yu.**
Temporal associations of lateropulsion resolution and balance recovery after hemispheric strokes
- Kadimova Sh.Q.**
Assessment of quality of life in women with undifferentiated connective tissue dysplasia
- Kalbus O.I., Makarov S.O., Nefodov O.O.**
Prognosis of neurological disorders in patients with systemic lupus erythematosus
- 7 Алієва Г.Г.**
Ефективність склерозуючої терапії при лікуванні гіпертрофічного гінгівіту
- 11 Байрамов Ю.І.**
Значення рельєфу піднебіння для верхнього повного протезу
- 15 Бергтраум Д.І., Вовканич Л.С., Свищ Я.С., Дух Т.І., Дунець-Лесько А.В.**
Вплив помірних фізичних навантажень на показники центральної гемодинаміки студентів-фізіотерапевтів
- 19 Біловол О.М., Князькова І.І., Кірієнко О.М., Кузьміна Н.В., Міщенко В.К., Кірієнко Д.О., Абрамова Л.П.**
Вплив психоемоційних порушень на параметри товщини інтима-медіа сонних артерій та фактор некрозу пухлин- α у чоловіків молодого віку з артеріальною гіпертензією
- 23 Боярська З.О., Оверчук В.А., Костенко В.О., Рукшенас О.Б.**
Біологічні та психологічні аспекти старіння молодих жінок в умовах військової агресії
- 28 Гамбарова Г.Х., Аскерова Х.Є., Агамалієва А.Дж., Панахова М.С., Агабейлі Л.З., Горчієва Г.С.**
Металеві кліпси як маркери раку молочної залози в оцінці результатів неoad'ювантної хіміотерапії
- 33 Голубятников М.І., Бачинська О.В., Джуртубасва Г.М., Герасименко О.А., Гриценко К.С., Мельник О.А., Совірда О.С.**
Генотипування та філогенетичний аналіз штамів francisella tularensis holarctica, ізольованих на території України
- 40 Гороховський В.В., Дєньга О.В., Шнайдер С.А., Горохівський В.Н., Суськова О.В., Маслов О.В., Бурдейний В.С.**
Сучасні тенденції прорізування постійних зубів у період пізнього змінного прикусу
- 45 Громова А.М., Громова О.Л., Мітїуніна Н.І., Мартиненко В.Б., Шафарчук В.М., Орлова Ю.А.**
Роль превентивного акушерства у зниженні перинатальної смертності
- 49 Гусейнова С.Т.**
Мікробіологічна оцінка медикаментозного очищення кореневих каналів при пародонтиті
- 53 Дейнеко І.В.**
Комплексне лікування місцево-розповсюджених злоякісних пухлин щитоподібної залози з інвазією у органи шиї та середостіння
- 59 Дельва І.І., Оксак О.М., Дельва М.Ю.**
Часові асоціації між розрешенням феномену латеропульсії та відновленням балансу після гемісферальних інсультів
- 63 Кадімова Ш.Г.**
Оцінка якості життя у жінок із недиференційованою дисплазією сполучної тканини
- 67 Кальбус О.І., Макаров С.О., Нефьодов О.О.**
Прогнозування неврологічних розладів у хворих на системний червоний вовчак

- Karatieieva S.Yu., Slobodian O.M., Tsurkan I.M., Kozlovska G.O., Grodetsky V.K.**
Comparative morphometric characteristics of the rectus femoris muscle of the hip according to the data of the ultrasound study
- Karol I.V., Ziablitsev S.V., Bilyayeva O.O.**
Acute peritonitis and possible connection with 5,10-methylenetetrahydrofolatereductase gene polymorphisms rs1801133 and rs1801131
- Kerimova N.T., Efendiyev A.M.**
Antimicrobial and immune factors in the diagnosis and prognosis of neonatal sepsis
- Komarevtsev V.N., Balabanova K.V., Kalinin I.V., Komarevtseva I.O., Vyshnitska I.A., Shipilov K.V., Seryogina N.M.**
A new look at the biomarker role of prostanoids – common links in the pathogenesis of urological cancers and COVID-19
- Kuroiedova V.D., Korobov P.S., Vyzhenko Ye.Ye., Halych L.B.**
Radiological dental characteristics of agenesis of permanent upper lateral incisors and its frequency among orthodontic patients
- Mammadzada A.N., Kasimov E.M., Aliyeva N.I., Orujova S.N.**
Comparative analysis of the results of using peptides and citicoline at different stages of retinitis pigmentosa
- Nevoit G.V., Korpan A.S., Nastroga T.V., Lyulka N.A., Sokolyuk N.L., Kitura O.E., Potiazhenko M.M.**
Electro-photonic emission analysis in patients with chronic obstructive pulmonary disease
- Orujova P.A., Sultanova N.H.**
The role of adenosine monophosphate-activated protein kinase and high-mobility group box 1 protein in early diagnosis of neonatal sepsis
- Popovych I.Y., Petrushanko T.O., Petrushanko V.M.**
Comparative assessment of methods of included dentition defects replacement in patients with stage I generalized periodontitis
- Pushko O.O., Lytvynenko N.V., Delva M.Yu.**
Dynamics of indicators of the Barthel's activity index and Rankin Scale after acute cerebral hemispheric ischemic stroke depending on treatment methods
- Raksha-Slyusareva O.A., Trichlib V.I., Slyusarev O.A., Zadorozhna V.I., Kovalenko P.G.**
Cytomorphological changes in the lymphocyte population as an additional differential diagnostic criterion of atypical pneumonia
- Rybert Y.O., Pupin T.I., Magera N.S., Dubas M.A., Fetsych O.Y., Semchyshyn Y.O., Maksym O.O.**
Features of axiograms in patients with temporomandibular disorders and excessive tooth wear after prosthetic rehabilitation
- Romanova V.O., Kuzminova N.V., Ivankova A.V., Lozinsky S.E., Kniazkova I.I., Poberezhets O.L., Repetenko M.V.**
Prognostic significance of non-specific systemic inflammation markers in patients with coronary heart disease
- 71 **Каратєєва С.Ю., Слободян О.М., Цуркан І.М., Козловська Г.О., Гродецький В.К.**
Порівняльна морфометрична характеристика двоперистого м'язу стегна за даними ультразвукового дослідження
- 77 **Кароль І.В., Зяблицев С.В., Біляєва О.О.**
Гострий перитоніт та можливий зв'язок з поліморфізмами гена 5,10-метилентетрагідролатредуктази rs1801133 та rs1801131
- 82 **Керімова Н.Т., Ефендієв А.М.**
Антимікробні та імунні фактори у діагностиці і прогнозуванні неонатального сепсису
- 86 **Комаревцев В.М., Балабанова К.В., Калінін І.В., Комаревцева І.О., Вишницька І.А., Шипілов К.В., Серьогіна Н.М.**
Новий погляд на біомаркерну роль простаноїдів – загальні ланки патогенезу урологічних раків і COVID-19
- 90 **Куроєдова В.Д., Коробов П.С., Виженко Є.Є., Галич Л.Б.**
Рентгенологічна стоматологічна характеристика агенезії постійних верхніх бічних різців та її частота серед ортодонтичних пацієнтів
- 94 **Мамедзаде О.М., Касімов Е.М., Алієва Н.І., Оруджева С.М.**
Порівняльний аналіз результатів застосування пептидів і цитиколіну при різних стадіях пігментного ретиніту
- 99 **Невойт Г.В., Корпан А.С., Настрога Т.В., Люлька Н.О., Соколюк Н.Л., Кітура О.Є., Потяженко М.М.**
Аналіз електрофотонної емісії у хворих на хронічну обструктивну хворобу легень
- 104 **Оруджова П.А., Султанова Н.Х.**
Роль аденозинмонофосфат-активованої протеїнкінази та високомобільного білка групового блоку 1 у ранній діагностиці неонатального сепсису
- 109 **Попович І.Ю., Петрушанко Т.О., Петрушанко В.М.**
Порівняльна оцінка способів заміщення включених дефектів зубних рядів у пацієнтів із генералізованим пародонтитом І ступеня
- 113 **Пушко О.О., Литвиненко Н.В., Дельва М.Ю.**
Динаміка показників індексу активності Бартеля та шкали Ренкіна після гострого гемісферального ішемічного інсульту залежно від способів лікування
- 119 **Ракша-Слюсарєва О.А., Трихліб В.І., Слюсарєв О.А., Задорожна В.І., Коваленко П.Г.**
Цитоморфологічні зміни у популяції лімфоцитів як додатковий диференціально-діагностичний критерій атипової пневмонії
- 123 **Риберт Ю.О., Пупін Т.І., Маєра Н.С., Дубас М.А., Фецич О.Ю., Семчишин Я.О., Максим О.О.**
Особливості аксіограм хворих зі скронево-нижньощелепними розладами та надмірною стертістю зубів після ортопедичної реабілітації
- 129 **Романова В.О., Кузьміна Н.В., Іванкова А.В., Лозинський С.Є., Князькова І.І., Побережець О.Л., Репетенко М.В.**
Прогностична значимість маркерів неспецифічного системного запалення у хворих на ішемічну хворобу серця

- Rustamova T.V., Kazimov A.Kh.**
Dynamics of EEG amplitude and frequency changes in the left and right parts of the brain in 17-year-old students with sanguine temperament
- Safarova A.F.**
The impact of endocrine pathology on the outcomes of in vitro fertilization procedure
- Skrypnyk I.L., Shnaider S.A., Dienga A.E., Gorokhivskiy V.N., Suslova O.V., Kordonets O.L., Zhelizniak N.A.**
Changes in craniofacial parameters due to distal movement of permanent maxillary molars in patients with distal occlusion and vertical jaw growth direction
- Stoyanov O.M., Kalashnikov V.Y., Vastyanov R.S., Mirdzhuraev E.M., Son A.S., Fedorenko T.V., Ostapenko I.O.**
Cerebrovascular disorders in patients with COVID-19 consequences pathogenetically determined diagnosis and methods of correction
- Sukhomeylo D.O., Reyzvikh O.E., Shnaider S.A., Svitlychna O.M., Maslov O.V., Tsushko I.O., Burdeinyi V.S.**
Dental morbidity in children and its association with bone tissue metabolism markers and mineral metabolism levels
- Tanasiienko P.V., Guriev S.O., Skobenko E.O.**
Dynamics of the level of inflammation markers in patients with fractures of long bones against the background of COVID-19
- Teslitskyi O.K., Koloskova O.K., Tarnavska S.I., Romanchuk L.I.**
Features of blood gas composition and acid-base balance in children with acute respiratory failure caused by the new coronavirus SARS-CoV-2
- Fastovets O.O., Sardikov Y.A., Matvieienko R.Y., Shtepa V.O.**
Clinical comparison of different methods of posterior teeth restoration
- Khaitovych M.V., Temirova O.A., Kyrylchuk K.Yu., Sova V.A., Turchak D.V.**
Using the AWaRe classification for assessing compliance with outpatient antimicrobial therapy of children
- Hamidova N.A., Mammadkhanova I.A.**
Abnormal vaginal discharge in women of reproductive age and the ways of its management
- Khoroshun E.M., Makarov V.V., Nehoduiko V.V., Shypilov S.A., Tertyshnyi S.V., Vervovkin I.V., Vastyanov R.S.**
Non-operative treatment of gunshot wounds of soft tissues
- Khotimska Yu.V., Kovach I.V., Lavrenyuk Ya.V., Buniatian Kh.A., Shnaider S.A., Yakimenko D.O., Shnaider K.S.**
Dynamics of indicators of oral fluid properties in children with lesions of the oral mucosa against the background of acute lymphoblastic leukaemia during treatment
- 134 Рустамова Т.В., Казімов А.Х.**
Динаміка змін амплітуди та частоти ЕЕГ лівого та правого відділів головного мозку у 17-річних студентів сангвінічного темпераменту
- 138 Сафарова А.Ф.**
Вплив ендокринної патології на результати процедури екстракорпорального запліднення
- 142 Скрипник І.Л., Шнайдер С.А., Дєньга А.Е., Горохівський В.Н., Суслова О.В., Кордонець О.Л., Желізняк Н.А.**
Зміна параметрів лицевого відділу черепа внаслідок дистального переміщення постійних молярів верхньої щелепи у пацієнтів з дистальним прикусом, з вертикальним напрямом росту щелеп
- 146 Стоянов О.М., Калашніков В.Й., Вастьянов Р.С., Мірджурасєв Е.М., Сон А.С., Федоренко Т.В., Остапенко І.О.**
Патогенетично детермінована діагностика та методи корекції цереброваскулярних порушень у хворих з наслідками COVID-19
- 151 Сухомейло Д.О., Рейзвіх О.Е., Шнайдер С.А., Світлична О.М., Маслов О.В., Цушко І.О., Бурдейний В.С.**
Стоматологічна захворюваність у дітей та взаємозв'язок з рівнем маркерів метаболізму кісткової тканини та мінерального обміну
- 156 Танасієнко П.В., Гур'єв С.О., Скобенко Е.О.**
Динаміка рівня маркерів запалення у хворих з переломами довгих кісток на тлі COVID-19
- 161 Тесліцький О.К., Колоскова О.К., Тарнавська С.І., Романчук Л.І.**
Особливості газового складу крові та кислотно-лужної рівноваги у дітей із гострою дихальною недостатністю, спричиноюю новим коронавірусом SARS-CoV2
- 167 Фастовець О.О., Сардіков Є.А., Матвієнко Р.Ю., Штепа В.О.**
Клінічне порівняння різних методів реставрації бокових зубів
- 172 Хайтович М.В., Темірова О.А., Кирильчук К.Ю., Сова В.А., Турчак Д.В.**
Використання класифікації AWaRe для оцінки відповідності амбулаторної антимікробної терапії дітей
- 176 Хамідова Н.А., Мамедханова І.А.**
Аномальні виділення з піхви у жінок репродуктивного віку і методи боротьби з ними
- 180 Хорошун Е.М., Макаров В.В., Негодуйко В.В., Шипілов С.А., Тертишний С.В., Верьовкін І.В., Вастьянов Р.С.**
Неоперативне лікування вогнепальних поранень м'яких тканин
- 185 Хотімська Ю.В., Ковач І.В., Лавренюк Я.В., Бунятян Х.А., Шнайдер С.А., Якименко Д.О., Шнайдер К.С.**
Динаміка показників властивостей ротової рідини у дітей з ураженнями слизової оболонки порожнини рота на тлі гострого лімфобластного лейкозу в процесі лікування

Yanishen I.V., Fedotova O.L., Andrienko K.Yu., Khlystun N.L., Hermanchuk S.M.
 Analysis of survival of orthopedic methods for restoration of total hard tissue defects of teeth in the manufacture of fixed dental constructions

190 Янішен І.В., Федотова О.Л., Андрієнко К.Ю., Хлистун Н.Л., Германчук С.М.
 Аналіз виживаності ортопедичних методів відновлення тотальних дефектів твердих тканин зубів при виготовленні незнімних стоматологічних конструкцій

EXPERIMENTAL MEDICINE

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА МЕДИЦИНА

Bilash S.M., Koptev M.M., Pronina O.M., Pirog-Zakaznikova A.V., Oliinichenko Ya.O., Donchenko S.V., Kononov B.S.

194 Білаш С.М., Коптев М.М., Проніна О.М., Пирог-Заказникова А.В., Олійніченко Я.О., Донченко С.В., Кононов Б.С.

Effect of post-traumatic stress disorder on the hemomicrocirculatory bed of rats' large bronchi and its correction with quercetin

Вплив посттравматичного стресового розладу на гемомікроциркуляторне русло великих бронхів щурів та його корекція кверцетином

Gasimov R.N., Aghayeva E.M., Suleymanova T.H., Gurbanova S.F., Huseynov R.M., Narimanov V.A., Muradova S.A., Bakhishova Y.A.

198 Гасимов Р.М., Агаєва Е.М., Сулейманова Т.Г., Гурбанова С.Ф., Гусейнов Р.М., Наріманов В.А., Мурадова С.А., Бахішова Ю.А.

Microbicidal and immunostimulating properties of plant-derived syrup based on lime blossom, althea root and thyme extracts

Мікробіцидні та імуностимулюючі властивості рослинного сиропу на основі екстрактів липового цвіту, кореня алтею і чебрецю

Yeroshenko G.A., Bieliaiev I.S., Shevchenko K.V., Klepets O.V., Vatsenko A.V., Sharlay N.M., Pavlyuk M.M.

202 Єрошенко Г.А., Бєляєв І.С., Шевченко К.В., Клепець О.В., Ваценко А.В., Шарлай Н.М., Павлюк М.М.

Morphometric features of the restructuring of rat submandibular acini under the influence of a complex of food additives

Морфометричні особливості перебудови кінцевих відділів піднижньощелепних слинних залоз щурів під впливом комплексу харчових добавок

Maloshtan L.M., Hrubnyk I.M., Iakovlieva L.V., Chorna O.V.

207 Малоштан Л.М., Грубник І.М., Яковлєва Л.В., Чорна О.В.

Evaluation of the effectiveness of dry extract of Sakhalin willow shoots on iron hemostasis in experimental thrombophlebitis

Оцінка ефективності сухого екстракту пагонів верби сахалінської на гемостаз заліза на тлі експериментального тромбофлебіту

Mykytenko A.O., Akimov O.Y., Yeroshenko G.A., Neporada K.S.

211 Микитенко А.О., Акімов О.С., Єрошенко Г.А., Непорада К.С.

Influence of nanosized cerium dioxide on the vascular bed of the liver under the conditions of chronic alcoholic hepatitis modeling

Вплив нанодисперсного діоксиду церію на судинне русло печінки за умов моделювання хронічного алкогольного гепатиту

Nikolenko D.Ye., Kokovska O.V.

216 Ніколенко Д.Є., Коковська О.В.

Histogenesis of solid type duct cancer of a woman's breast gland

Гістогенез солідного типу протокового раку молочної залози жінки

Serbin S.I., Dubyna S.O., Bondarenko S.V., Hryn V.H., Svintsytska N.L., Ustenko R.L., Bilash V.P.

221 Сербін С.І., Дубина С.О., Бондаренко С.В., Гринь В.Г., Свінцицька Н.Л., Устенко Р.Л., Білаш В.П.

Craniotopographic characteristics of rectus sinus of the dura mater of the brain in people of mature age in health

Краніотопографічна характеристика прямої пазухи твердої оболонки головного мозку у людей зрілого віку у нормі

Trombola O.V., Atamanyuk O.Yu.

225 Тромбола О.В., Атаманюк О.Ю.

Basic principles of experimental simulation of liposuction and abdominoplasty

Основні принципи моделювання ліпосакції та абдомінопластики в експерименті

REVIEWS

ОГЛЯДИ ЛІТЕРАТУРИ

Lokes K.P., Avetikov H.D., Ivanytska O.S., Steblovskiy D.V., Skikevych M.G., Ivanytskyi I.O., Avetikov D.S.

231 Локес К.П., Аветіков Г.Д., Іваницька О.С., Стебловський Д.В., Скікевич М.Г., Іваницький І.О., Аветіков Д.С.

Analysis of methods of prevention of intra- and postoperative complications during tooth extraction

Аналіз методів профілактики інтра- та післяопераційних ускладнень, які виникають при видаленні зуба

Rybalka Ya.V., Yeroshenko G.A., Shevchenko K.V., Ryabushko O.B., Ulanovska-Tsyba N.A., Grygorenko A.S., Sokolenko V.M.

237 Рибалка Я.В., Єрошенко Г.А., Шевченко К.В., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Григоренко А.С., Соколенко В.М.

Current views on the structural organization of the rat cerebral cortex

Сучасні уявлення про структурну організацію кори головного мозку щурів